

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani
Judecătorul: O. Cojocaru,
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Guzun, Iu. Cotruță, N. Simciuc,

Î N C H E I E R E

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu,
Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Alexandru împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Mațarin Anatolie cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii, repararea prejudiciului moral și material,

C O N S T A T Ă :

La 21 decembrie 2015, Radu Alexandru prin intermediul reprezentantului, avocatul Silivestru Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Mațarin Anatolie, privind constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a documentului executoriu cu nr. 2-243/08, repararea din contul bugetului de stat a prejudiciului material în sumă de 5196,94 dolari USD a prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei cauzat prin încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

În susținerea cererii de chemare în judecată indică că, prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi din 19 martie 2008 s-a confirmat tranzacția de împăcare

dintre Radu Alexandru și Bojescu Victor, prin care ultimul s-a obligat să achite datoria în sumă de 4687,89 dolari USD și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 140,64 dolari USD sau 1580,30 lei la data achitării plăților și serviciilor juridice în sumă de 500 lei, iar în total suma de 2080,30 lei până la 30 iulie 2008.

Comunică că pârâtul nu și-a executat obligația, în rezultatul la ce, la 04 decembrie 2008 a depus la executare la OE Anenii Noi a DEDJ titlul executoriu nr. 2-243/08 privind încasarea datoriei de 4687,89 dolari, a cheltuielilor de judecată în sumă de 2080,30 lei și penalitățile în sumă de 0,1 % din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere. La data de 24 februarie 2011, s-au efectuat achitări de către Bojescu Victor, suma datoriei diminuându-se cu 33950 lei.

În continuare susține că documentul executoriu până în prezent nu a fost executat, încălcându-se dreptul la executare în termen rezonabil și cauzându-i prejudiciu moral și material.

Solicită reclamantul, admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea că prin neexecutarea documentului executoriu cu nr. 2-243/08, Republica Moldova a încălcat dreptul reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea din contul bugetului de stat a prejudiciului material cauzat prin încălcarea dreptului reclamantului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în sumă de 5196,94 de dolari USD și a prejudiciului moral în mărime de 100000 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, s-a constatat încălcarea dreptului lui Radu Alexandru la executarea în termen rezonabil a hotărârii, încasându-se din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Radu Alexandru prejudiciul moral în mărime de 15 000 lei. (f.d.78)

În susținerea soluției date, instanța de fond a reținut că, cerințele reclamantului ce ține de constatarea încălcării termenului de executare a documentului executoriu și perceperea prejudiciului moral, se încadrează în Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

La 22 februarie 2016 Ministerul Justiției al Republicii Moldova reprezentat de Găinaru Iulian a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Radu Alexandru ca neîntemeiată, sau subsidiar, modificarea hotărârii în sensul constatării încălcării dreptului ca fiind o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral acordat sau

modificarea hotărârii judecătorei Buiucani mun. Chișinău nr. 2-1221/16 din 05 februarie 2016, în sensul diminuării sumelor dispuse spre încasare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2016 s-a dispus de a nu da curs cererii de apel depusă de apelantul Ministerul Justiției al Republicii Moldova prin intermediul reprezentantului, Găinaru Iulian împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani din 05 februarie 2016 și s-a acordat termen apelantului până la 18 mai 2016 pentru a prezenta apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.(f.d.101).

La 06 mai 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova prin intermediul reprezentantului, Găinaru Iulian a depus cererea de apel motivată împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Radu Alexandru ca neîntemeiată, sau subsidiar, modificarea hotărârii în sensul constatării încălcării dreptului ca fiind o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral acordat sau modificarea hotărârii judecătorei Buiucani mun. Chișinău nr. 2-1221/16 din 05 februarie 2016, în sensul diminuării sumelor dispuse spre încasare. (f.d.102-105)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 s-a admis apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova reprezentat de Găinaru Iulian. S-a modificat hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Alexandru către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Mațarin Anatolie, privind constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin această încălcare, s-a micșorat cuantumul despăgubirii pentru prejudiciul moral încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul reclamantului de la 15 000 lei la suma de 3000 lei, în rest hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 februarie 2016 s-a menținut.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 15 septembrie 2017 Ministerul Justiției al Republicii Moldova reprezentat de Găinaru Iulian a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În susținerea recursului recurentul a indicat, că instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe eronat a interpretat dreptul material prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011.

Mai indică că, din materialele cauzei se constată faptul că autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești a depus diligența necesară în

vederea executării documentului executoriu, care a fost executat parțial.

Menționează că, legătura de cauzalitate între încălcare și prejudiciu urmează a fi probată de către intimat/reclamant, însă din materialele cauzei se constată că nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a acestuia.

Consideră recurentul că, prejudiciul moral urmează a fi privit ca o compensare și nicidecum ca obținerea unor foloase necuvenite. Respectiv instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente și apoi a dispune după caz încasarea prejudiciului din bugetul de stat.

La 01 martie 2018 Radu Alexandru prin intermediul avocatului Silivestru Mihail a depus referință la cererea de recurs împotriva Deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 în care menționează că nu este de acord cu recursul înaintat și solicită declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova reprezentat de Găinaru Iulian în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema

drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanța judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra

Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean